

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ**

սեպտեմբերի 2026 թվականի N°-Ա

**«ԿԱՐԲԻ ԶՐՀՈՍ» ՀԷԿ՝ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՑՆԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 2011
ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 18-Ի N°256-Ա ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հաշվի առնելով, որ՝

ա) «ԿԱՐԲԻ ԶՐՀՈՍ» ՀԷԿ՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) 2026 թվականի ապրիլի 29-ի և ի լրումն ապրիլի 30-ի գրություններով դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (այսուհետ՝ Հանձնաժողով)՝ Ընկերությանը Հանձնաժողովի 2011 թվականի մայիսի 18-ի N°256-Ա որոշմամբ տրամադրված «Կարբի Զրիոս» փոքր հիդրոէլեկտրակայանում (այսուհետ՝ Կայան) էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության N°0404 լիցենզիայի (այսուհետ՝ N°0404 լիցենզիա) գործողության ժամկետը 15 տարով երկարաձգելու հայտով:

Հայտի և կից ներկայացված փաստաթղթերի, այդ թվում՝ ջրօգտագործման թույլտվությունների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ փոփոխվել է «Կարբի Զրիոս» ՓՀԷԿ-ի ջրառի նիշերը՝ նախկին երկու ջրառներից մեկն ապամոնտաժվել է, իսկ մյուս ջրառը տեղափոխվել է ավելի բարձր նիշ և կառուցվել է նոր գլխամասային հանգույց, այսինքն, ենթադրաբար, վերը նշվածի արդյունքում տեղի է ունեցել հիդրոէլեկտրակայանի սխեմայի փոփոխություն, մինչդեռ Ընկերությունը նախապես չի ստացել նշված փոփոխություններն իրականացնելու վերաբերյալ Հանձնաժողովի համաձայնությունը, իսկ փոփոխությունների իրականացումից հետո այդ մասին չի տեղեկացրել Հանձնաժողովին :

բ) Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը, 2026 թվականի մայիսի 7-ից «ԿԱՐԲԻ ԶՐՀՈՍ» ՀԷԿ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ «Էներգետիկայի մասին» օրենքի, հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պահանջների, այդ թվում՝ Հանձնաժողովի 2011 թվականի մայիսի 18-ի №256-Ա որոշմամբ Ընկերությանը տրամադրված Կայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության №0404 լիցենզիայի պայմանների հնարավոր խախտման հարցի ուսումնասիրության նպատակով, որի վերաբերյալ Ընկերությունը ծանուցվել է Հանձնաժողովի 2026 թվականի մայիսի 7-ի №ՄՄ/34.1-Մ2-4/2421-2026 գրությամբ,

գ) Հանձնաժողովի 2013 թվականի նոյեմբերի 1-ի №374Ն որոշմամբ հաստատված՝ էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիցենզավորման կարգով լիցենզիայի երկարաձգման նպատակով տվյալ տեսակի կայանի համար հայտը պետք է պարունակի միայն ջրօգտագործման թույլտվություն, Ընկերությունը ներկայացրել է Կայանի շահագործման նպատակով տրամադրված 2026 թվականի ապրիլի 30-ի №216-26 ջրօգտագործման թույլտվությունը, և առկա չեն եղել հայտի մերժման հիմքեր (այդ թվում՝ վերը նշված ենթադրյալ խախտման փաստը դեռևս հաստատված չլինելու հանգամանքով պայմանավորված), հետևաբար՝ Հանձնաժողովի 2026 թվականի մայիսի 13-ի №120-Ա որոշմամբ №0404 լիցենզիայի գործողության ժամկետը երկարաձգվել է մինչև 2041 թվականի մայիսի 18-ը, դ) հարուցված վարչական վարույթի շրջանակում՝ Ընկերությունը 2026 թվականի հուլիսի 21-ի գրությամբ հայտնել է, որ Կայանի սնուցումն իրագործվել է Կարբի գետից՝ աջ և ձախ վտակներից, բնապահպանության նախարարության կողմից տրված 600 լ/վ ջրօգտագործման թույլտվությամբ, և Կայանի հզորությունը կազմել է 1 ՄՎտ: Աջ և ձախ վտակների վրա կառուցված ջրընդունիչները գտնվել են Կայանի շենքից 148 մ բարձրության վրա: 2012 թվականին «Հայջրմուկոյուղի» ՓԲԸ-ի Վանաձորի մասնաճյուղի կողմից ձախ վտակում՝ 2900 մ բարձրության վրա, կապտաժների կառուցման հետևանքով ջրի քանակը ձախ վտակում կտրուկ նվազել է և Կայանն աշխատել է թերբեռնված՝ քանի որ

ջրի սնուցումը հիմնականում իրականացվում էր աջ վտակից, որն էլ չէր ապահովում 1 ՄՎտ հզորությունը: Հետևաբար, Ընկերությունը 2013 թվականի սեպտեմբերի 13-ի №001 գրությամբ դիմել է ՀՀ բնապահպանության նախարարին առ այն, որ Կարբի գետի ձախ՝ «Ծովասար» վտակը նվազել է, ջրի քանակությունը սակավացել է, որը բավարար է միայն էկոլոգիական թողքին: Ելնելով վերոնշյալից՝ խնդրել է, որպեսզի Կարբի գետի ձախ՝ «Ծովասար» վտակի ջրագտագործման թույլտվությունը դադարեցվի՝ ձախ վտակում ջրի քանակի սակավության պատճառով, և այն վերաձևակերպվի աջ վտակից 600 լ/վ ջրագտագործման թույլտվությամբ՝ ջրառի նիշի փոփոխությամբ: ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը ընդունելի է համարել Կարբի գետի աջ վտակից ջրագտագործումը տեղափոխել ավելի բարձր նիշ՝ պահպանելով 2013 թվականի հունվարի 20-ին տրված №000007 ջրագտագործման թույլտվության 600 լ/վ և էկոլոգիական թողքի ծավալը (ՀՀ բնապահպանության նախարարության աշխատակազմի ղեկավարի 2013 թվականի սեպտեմբերի 30-ի №5/18.2/52908-13 գրություն): Նախագծվել է աջ վտակից սնուցող գծի երկարացման նախագիծ, որով առաջարկվում էր հրաժարվել ձախ վտակի ջրառից՝ 1 ՄՎտ նախագծային հզորության ապահովման պայմանով: Հաստատված նախագծի և Շահումյան համայնքի ղեկավարի կողմից 2014 թվականի սեպտեմբերի 1-ին տրված №04 շինարարության թույլտվության համապատասխան՝ ապամոնիտաժվել է ձախ «Ծովասար» վտակի խողովակաշարը և տեղափոխվել է աջ վտակ (ջրառի նիշն ընդունելով 1965 մ)՝ առանց փոփոխության ենթարկելու, պահպանելով Կայանի շենք մուտք գործող, գոյություն ունեցող 2011 թվականի սխեման՝ 2 հատ 500 կՎտ հզորությամբ մոնտաժված գեներատորները, նաև անփոփոխ թողնելով տուրբինները՝ Կայանի նախագծային հզորությամբ (500+500 կՎտ): Աջ վտակի երկարացման և ջրառի կառուցման աշխատանքներն ավարտվել են 2014 թվականի դեկտեմբերի 24-ին: Զրառի նիշի փոփոխությունը կատարվել է ՀՀ բնապահպանության նախարարության կողմից տրված ջրագտագործման թույլտվության համաձայն: Սակայն, Ընկերության տեղյակ չլինելու պատճառով, Հանձնաժողովին Կայանում կատարված փոփոխության մասին չի տեղեկացվել: Գրությանը կից ներկայացվել են ավարտված շինարարական օբյեկտը ընդունող հանձնաժողովի ակտը, ավարտական ակտը (շահագործման թույլտվություն) և կադաստրի վկայականը:

ե) Ի լրումն 2026 թվականի հուլիսի 21-ին ներկայացված հիմնավորումների՝ 2026 թվականի հուլիսի 30-ի գրությամբ Ընկերությունը հայտնել է, որ հարուցված վարչական վարույթում քննվող հարցին առնչվող՝ իր կողմից ներկայացված փաստաթղթերում անտեսվել է Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Վանաձոր համայնքից գործին վերաբերող տեղեկանք ներկայացնելու հանգամանքը, որի համար անհրաժեշտ է որոշակի ժամանակ և խնդրել է «վարչական վարույթում քննվող հարցի ժամկետը երկարաձգել»,

զ) Հանձնաժողովը 2026 թվականի մայիսի 7-ից Ընկերության նկատմամբ հարուցված վարչական վարույթի ժամկետը Հանձնաժողովի 2026 թվականի օգոստոսի 5-ի №208-Ա որոշմամբ երկարաձգել է մեկ ամիս ժամկետով,

է) 2026 թվականի սեպտեմբերի 2-ի ԿՁ№02/09/2026/1 և ԿՁ№02/09/2026/2 գրություններով Ընկերությունը Հանձնաժողով է ներկայացրել Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Վանաձոր համայնքի ղեկավարի 2026 թվականի օգոստոսի 3-ի №01-6578 գրությունը առ այն, որ Կայանի գլխամասի ապամոնտաժման, իսկ մյուսը գետի ուղղությամբ երկարացնելու արդյունքում չի փոխվել Կայանի հաշվարկային և դրվածքային հզորությունները, «Տեխպրոյեկտ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության 2026 թվականի օգոստոսի 26-ի թիվ №02 գրությունը, Հայաստանի Հանրապետության շրջակա միջավայրի նախարարության 2026 թվականի սեպտեմբերի 1-ի №5/26.2/7908 գրությունը և նրանում շտկում կատարելու վերաբերյալ նույն թվականի սեպտեմբերի 2-ի №5/26.2/7941 գրությունը, համաձայն որոնց Կայանի վերակառուցման նախագիծը ենթակա չի եղել համապատասխանաբար շրջակա միջավայրի գնահատման և փորձաքննության և մասնագիտական փորձաքննության,

ը) №0404 լիցենզիայի պայմանների՝

- 5-րդ կետի համաձայն՝ լիցենզավորված գործունեության իրականացման աշխարհագրական տարածքը (գործունեության վայրը) Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Շահումյան համայնքի վարչական տարածքն է՝ Կարբի գետի աջ և ձախ վտակների վրա (բնական ջրահոսք),

- 24-րդ կետի համաձայն՝ լիցենզավորված անձը պարտավոր է Հանձնաժողովին անմիջապես հայտնել այն հանգամանքների մասին, որոնք հանգեցրել են սույն

լիցենզիայի պայմանների խախտումների կամ կարող են դառնալ սույն լիցենզիայի պայմանների խախտումների անմիջական պատճառ,

թ) իրականացված վարչական վարույթի շրջանակում փաստվել է, որ Ընկերությունը խախտել է №0404 լիցենզիայի պայմանների 24-րդ կետը՝ քանի որ Կայանի ջրառներից մեկը տեղափոխվել է ավելի բարձր նիշ և կառուցվել է նոր գլխամասային հանգույց, այնինչ Ընկերությունը Հանձնաժողովին անմիջապես չէր հայտնել տվյալ հանգամանքների մասին, ինչը հանգեցրել է №0404 լիցենզիայի պայմանների խախտման: Մասնավորապես՝ №0404 լիցենզիայի պայմանների 5-րդ կետի համաձայն՝ գործունեության իրականացման աշխարհագրական տարածքը (գործունեության վայրը) Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Շահումյան համայնքի վարչական տարածքն է՝ Կարբի գետի աջ և ձախ վտակների վրա, այնինչ 2026 թվականի ապրիլի 30-ի №216-26 ջրօգտագործման թույլտվության համաձայն ջրառն իրականացվում է միայն Կարբի գետի աջ վտակից, հետևաբար Կայանի շահագործումն ևս իրականացվում է միայն Կարբի գետի աջ վտակի վրա: Ինչ վերաբերում է վարչական վարույթի շրջանակում Ընկերության կողմից ներկայացված հիմնավորումներին, ապա դրանցով չի փաստվել խախտման բացակայությունը:

Միաժամանակ, հաշվի առնելով, որ փաստացի տեղի է ունեցել Կայանի շահագործման հասցեի փոփոխություն՝ անհրաժեշտություն է առաջանում №0404 լիցենզիայի պայմանների 5-րդ կետում կատարել համապատասխան փոփոխություն՝ որպես շահագործման հասցե սահմանելով փաստացի գործունեության իրականացման հասցեն, և

հիմք ընդունելով «Էներգետիկայի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին և 9-րդ մասերը՝ Հանձնաժողովը **որոշում է.**

1. №0404 լիցենզիայի պայմանների 24-րդ կետի պահանջի խախտման համար Ընկերությանը նախազգուշացնել:
2. Հանձնաժողովի 2011 թվականի մայիսի 18-ի «ԿԱՐԲԻ ՋՐՀՈՍ» ՀԷԿ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը «Կարբի Ջրիոս» փոքր հիդրոէլեկտրակայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության լիցենզիա տրամադրելու մասին» №256Ա որոշման 2-րդ կետով հաստատված

հավելվածի 5-րդ կետում «Կարբի գետի աջ և ձախ վտակների վրա» բառերը փոխարինել «Կարբի գետի աջ վտակի վրա» բառերով:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից երկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Հանձնաժողով կամ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան, և դրա բողոքարկումը չի կասեցնում որոշման գործողությունը կամ կատարումը:
4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Ընկերությանն օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝**

Մ. ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ

ք. Երևան
--- սեպտեմբերի 2026թ.